

# Fő szer kesz tői

# be kö szön tő

Nemcsak az új szerkesztőség, hanem a ránk köszönő új évtized okán is illik írni pár sort az Olvasónak. Huszonegyedik évébe lépett a lap, és ezzel már az angolszász területen is felnőttnek számít. Az elmúlt húsz év eredményeit főlegesen külön részletezni, az elődök már azzal kivívták tiszteletünket, hogy a lap – oly sok balszerencse közt, és oly sok vizsály után – létezik. De vajon meg kell-e elégednünk ennyivel? A Pannon Tükörnek, akárcsak a huszoneves fiatalnak, nemcsak léteznie, hanem élnie is kell. Ki kell lépnie a komfortzónájából, vállalnia kell az új évtized kihívásait, és igenis kockáztatnia kell és kísérleteznie. Ez persze nem jelenti a hagyományok megvetését, vagy az elődök vívmányainak megtagadását, hiszen ahogy a szüleink is formálták személyiségünket, úgy a korábbi szerkesztők keze munkáját is kitörölhetetlenül magán őrzi lap. Az irodalom azonban nem múzeum. Írók és költők pedig, merengő bölcsészekkel együtt – Istennek hála – születnek. Küszöbön áll az új generáció, akik – a közhiedelemmel ellentétben – nem akarják rádönteni a kaput az irodalom nagy öregjeire, hanem éppen hogy szavukkal és soraikkal akarják erősíteni a magyar kultúra katedrálisának falait. Ők a derékhad, a támasz, akik csupán annyi teret és lehetőséget kérnek, amennyire tehetségük predesztinálta őket. A tekintélyelvűség rossz út. A tekintélyelvűség a lelki diktatúrához vezető palló. Arra készíti az embert, hogy kasztokat állítson föl, és mindenféle mesterséges mérce, vagy természeti jegy (például az életkor) alapján különbséget tegyen alkotó és alkotó között. Helyette egyedül tiszteletnek kellene léteznie az irodalomban, ami, azt gondolom, minden életkorú író és költőt megillet a minőségi alkotás okán. Aztán ott van az alázat, ami, ugye tudjuk, hogy a zsenik gögje. Ha ez a kettő velünk van, talán nem hisszük el a generációs szakadékról szőtt meséket. És akkor mindjárt nem rettegünk a pályakezdőktől, fiatalos hevünkben nem akarjuk átharapni az elődök torkát, és nem tehetségtelenezzük le az ellenségnek gondolt irodalmi harcostársunkat. Minden másoknak gyúrt sárdarab minket is bemocskol. Minden titokban elmormolt átok és sértés, a mi gerincünket is meghajlítja. Volt már a történelemben írástudók árulása, és azóta is állnak egyik-másik oldalon az intézményesített székértáborok, ahol a ponyvamelegből fűt és fát ígérnek a lelkünkért cserébe. Ne hagyjuk, hogy az önelárulás legyen az új divat.

Szólni (írni) kell még a zalaiságunkról és a muravidékiségünkről is, hiszen amellet, hogy az egyetemes kultúrának esküdtünk fel, az anyaföld, a szűkebb pátria bizonyos feladatokat (édes terheket) is rakott a vállunkra. Ahogy a generációs különbség (mesterséges) generálása is zsákutca, ugyanolyan főlegesen csörtének érzem a vidéki-fővárosi alkotók szembeállítását. Mert ugyan miféle minőségi különbség van aközött, hogy egy hexameter sort a Szimplában vagy Lentihegyen vetek papírra? Minden tájnak más és más a bája, a különlegessége. Nem versenyeztetni kell a szülőföldet, hanem szeretni, és büszkének lenni rá. Meglévő értékeit megénekelni, és az itt született dalokat hirdetni ország-világ előtt. Többek között ezért is alapították a Pannon Tükört, hogy ne a perifériája, ne a széle, hanem szerves része legyen az egységes magyar nyelvű irodalomnak. Hogy ne végvár legyünk végre, ami már a nevéből is feltételezi a harcot, a védekezést, hanem olyan szellemi műhely, ami egyszerre szól nekünk, zalaiaknak és muravidékieknek, de országosan is megállja a helyét. Panaszra és szégyenkezésre nincs okunk. Az a vidék, ahol a költészet olyannyira benne él az emberek lelkében, hogy itt még a dombot is hegynek látják, világol.

*Raj Ádám*